

Αξιολόγηση των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των σχολείων

Φάκελος εργασίας 10: Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και ανατροφοδότηση από συναδέλφους

Χωρίς αμφιβολία, ο ομαδοσυνεργατικός σχεδιασμός των μαθημάτων της EDC/HRE μαζί με έναν/μία συνάδελφο-εκπαιδευτικό μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στην ανταλλαγή πληροφοριών και τον συντονισμό, καθώς και στην “ανάπτυξη” της τάξης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των εν λόγω διαδικασιών.³⁸ Ο ομαδοσυνεργατικός σχεδιασμός μπορεί να περιορίζεται μόνο στην απλή προετοιμασία ενός μαθήματος (όπως γίνεται στις περισσότερες χώρες) ή μπορεί να οδηγήσει σε κοινή διδασκαλία του μαθήματος (μέσω της ομαδικής διδασκαλίας). Στην εισαγωγή μέτρων συνεργασίας όσον αφορά τον σχεδιασμό και τη διδασκαλία μαθημάτων εξακολουθεί να δίνεται μικρή προτεραιότητα σε φορείς επιμόρφωσης εκπαιδευτικών σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η κουλτούρα του να αφήνει κανείς τις πόρτες του άλλου ανοιχτές είναι μια διαδικασία που παίρνει πολύ χρόνο για να αναπτυχθεί.

Παραμένει ένα ενδιαφέρον φαινόμενο το ότι πολλοί εκπαιδευτικοί είναι διστακτικοί να συνεργαστούν στενά με έναν άλλο συνάδελφο.³⁹ Αυτό συμβαίνει επειδή απουσιάζουν μοντέλα καλής πρακτικής; Συμβαίνει επειδή οι εκπαιδευτικοί φοβούνται ότι θα χρειαστεί να περάσουν ακόμη περισσότερο χρόνο στο σχολείο; Συμβαίνει μήπως επειδή οι εκπαιδευτικοί φοβούνται να αξιολογούνται από συναδέλφους;

Ως μία μορφή συνεργατικού σχεδιασμού και διδασκαλίας, οι συναδελφικές ομάδες επίσκεψης σε μαθήματα EDC/HRE θα μπορούσαν να είναι μία λύση για εξοικονόμηση πολύτιμου χρόνου. Η ακόλουθη πρόταση θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κατευθυντήρια γραμμή:⁴⁰

Μέγεθος ομάδας:	Τρεις εκπαιδευτικοί επισκέπτονται ο ένας τον άλλο δύο φορές κάθε εξάμηνο (ο καθένας δέχεται δύο επισκέψεις και κάνει τέσσερις - πάντα πάνε σε δυάδες).
Οργάνωση:	Οι τρεις εκπαιδευτικοί σχεδιάζουν τις επισκέψεις από κοινού σύμφωνα με το πραγματικό χρονοδιάγραμμα κατά τρόπο αποκεντρωμένο.
Σχετικότητα μαθημάτων:	Οι εκπαιδευτικοί παρατηρούν ο ένας τα μαθήματα EDC/HRE του άλλου. Ποια είναι τα βασικά τους μαθήματα (ή τα μαθήματα που δίδασκαν) δεν έχει σημασία.
Κατάρτιση της ομάδας:	Η σύσταση μιας ομάδας μπορεί να συμβεί λόγω συμπάθειας. Αυτό εξασφαλίζει ένα ελάχιστο βαθμό εμπιστοσύνης.
Καθήκον του διευθυντή:	Ο ρόλος του διευθυντή είναι να παρακολουθεί τον ελάχιστο αριθμό επισκέψεων μεταξύ τους. Ο διευθυντής δεν θα πρέπει να εμπλέκεται σε ζητήματα περιεχομένου σχετικά με θέματα διδασκαλίας.
Θεματική εστίαση:	Τα ερωτήματα που μπορεί να αποτελέσουν τα σημεία επικέντρωσης αυτών των συναδελφικών ομάδων επίσκεψης μπορεί να προκύψουν από διαφορετικά ενδιαφέροντα ή σχέσεις: α) ένας/μία εκπαιδευτικός επιθυμεί να λάβει ανατροφοδότηση σε ένα συγκεκριμένο ερώτημα, β) μια νέα μέθοδος/δραστηριότητα έχει αποφασιστεί ή εισαχθεί και θα πρέπει τώρα να αξιολογηθεί, ή γ) συγκεκριμένες παιδαγωγικές αρχές (για παράδειγμα, που διατυπώθηκαν στο πρόγραμμα ή το προφίλ του σχολείου) πρέπει να αξιολογηθούν.

38. Helmke A. (2003), “Unterrichtsevaluation: Verfahren und Instrumente”, *Schulmanagement*, 1, σσ.8-11.

39. bid.

40. Klippert H. (2000), *Pädagogische Schulentwicklung. Planungs- und Arbeitshilfen zur Förderung einer neuen Lernkultur*, Beltz, Weinheim.

Οι λόγοι για αυτό είναι:⁴¹

- Το να μάθει κανείς πώς να διδάσκει είναι πιο αποτελεσματικό σε μια πραγματική τάξη, επί το έργον, από ό, τι σε κοινό αναστοχασμό ή σε μία υποθετική, αληθιοφανή αλλά όχι βιωμένη τάξη.
- Υπάρχουν πολλές λεπτομέρειες που δεν μπορούν να εξηγηθούν εύκολα, όταν μιλάμε για ένα μάθημα, όπως ρουτίνες δράσης, γλώσσα του σώματος, μιμήσεις, επικοινωνιακή συμπεριφορά, κλπ.
- Το να αλλάξει κανείς την προοπτική του και να λάβει μια πιο αποστασιοποιημένη άποψη για ένα μάθημα τού επιτρέπει να παρακολουθήσει την ίδια του τη διδασκαλία.
- Το να παρατηρήσει κανείς ένα μάθημα τον απαλλάσσει από την ανάληψη δράσης. Είναι δυνατόν να αντιληφθεί περισσότερες λεπτομέρειες και να του δοθεί περισσότερος χώρος για αναστοχασμό.
- Είναι δυνατόν να πάρει από κάθε μάθημα μια σειρά από προτάσεις για την δική του διδασκαλία. Η ποικιλία των προσωπικοτήτων και των στυλ διδασκαλίας μπορεί να είναι μια ενδιαφέρουσα πηγή ερεθισμάτων που ένας/μία εκπαιδευτικός δεν έχει στην εργασία του μετά την ολοκλήρωση της προϋπηρεσιακής επιμόρφωσης.
- Η παρατήρηση της τάξης και όλα τα στοιχεία του σχεδιασμού και του αναστοχασμού περιλαμβάνουν τη συζήτηση περί διδακτικών και μεθοδολογικών ζητημάτων και αποτελούν μέρος της ανάπτυξης του σχολείου που έχει την αφετηρία της στο επίπεδο του εκπαιδευτικού.

41. Leuders T. (2001), *Qualität im Mathematikunterricht der Sekundarstufe I und II*, Cornelsen, Berlin.